

Němčičské čtení

SRPEN

2000

č.3

MIKROREGION HUSTOPEČSKO

tvorí 21 obcí, a to: Bořetice, Diváky, Horní Bojanovice, Hustopeče, Kobyly, Křepice, Kurdějov, Nikořčice, Němčičky, Popice, Pouzdřany, Starovice, Starovičky, Strachotín, Šakvice, Šitbořice, Uherčice, Velké Němčice, Velké Pavlovice, Vrbice, Zaječí.

Sdružení uvedených obcí bylo založeno dne 30. 3. 2000 na poradě starostů. Náplní činnosti sdružení je všeobecná ochrana životního prostředí v mikroregionu, společný postup při dosahování ekologické stability mikroregionu a jeho trvalé obyvatelnosti, koordinace významných investičních akcí, koordinace územních plánů, sladování zájmů a činností místních samospráv a společné ovlivňování státní správy, vytváření a správa společného majetku a s tím související organizační záležitosti.

Předsedou sdružení byl zvolen ing. Jiří Teplý, starosta Hustopečí, místopředsedy Antonín Homola, starosta Horních Bojanovic a ing. František Šípr, starosta Zaječí. Tajemníkem sdružení byl jmenován RNDr. Leoš Vejpustek.

Pro rok 2000 si sdružení stanovilo tyto pracovní okruhy:

- rozvoj komunikační a informační sítě mikroregionu ve vztahu k obcím sdružení,
- rozvoj zemědělství v mikroregionu s ohledem na
- projekty obnovy venkova v roce 2000 s využitím dotací od Evropské unie v rámci programu PHARE CBC – příhraniční spolupráce,
- projekt cykloturistických stezek v návaznosti na vinařské cyklotrasy,
- projekt využití obnovitelných zdrojů energie,
- projekty obnovy venkova s využitím dotací v rámci programu SAPARD,
- projekt územního systému ekologické stability mikroregionu,
- program stabilizace a rozvoje lesního hospodářství,
- vytvoření databanky projektů mikroregionu a jednotlivých obcí.

-red-

NĚMČIČSKÝ KOSTEL

(pokračování z minulého čísla)

- 1996 V lednu bylo otlučeno a vyspárováno provlhlé zdivo do výše 1,5 – 2 m.
- 1998 V prosinci provedly čtyři dvojice po obci sbírku na znovuoobnovení fasády kostela. Při ní bylo vybráno 160 000 Kč. Nejvíce daroval pan Vladislav Kopřiva č. 177, a to 35 000 Kč.
- 1999 V dubnu bylo kolem kostela postaveno lešení, byly otlučeny 3/4 původní omítky a aplikována nová sanační omítky „Bayozan“ proti vlhkosti v soklové zóně a s kvalitním hydrofobním prodyšným nátěrem „Keim“ ve dvou barevných odstínech. To vše provedla firma Agrostav Hustopeče za 533 780 Kč. Nové klempířské práce (rýny a okapové roury) z měděného plechu udělala firma Novotňák z Boleradice. Z celkově vynaložených nákladů 582 000 Kč bylo uhrazeno referátem regionálního rozvoje OkÚ Břeclav 150 000 Kč.
- V květnu byly z trámů, které zůstaly po generální opravě střešní vazby, nařezány fošny ke zbudování nového druhého podlaží u zvonů a třetího pod budoucím hodiňovým strojem ve věži.
- V prosinci byl dán do provozu reflektor, který v noci osvětluje kostel. Ten se tak stává pěknou noční dominantou obce.

Tady končí přehled stavebních úprav vnější části kostela. Dále se budeme věnovat vnitřnímu vybavení:

Do roku 1790 není písemný záznam o původním interiéru kostela.

- 1790 Do kostela byly přeneseny dva boční oltáře, sv. Antonína Paduánského a Zvěstování Panny Marie, darované od Náboženského fondu ze zrušené kaple sv. Antonína Paduánského ve Starovicích.
- 1794 Na příkaz Zemského gubernia v Brně pořídil hustopečský děkan pro kostel v Němčičkách cínové pečeti dlo za 6 zlatých (asi 6 tisíc Kč).
- 1801 Byla pořízena nová kazatelna, kterou zhotovil Jakub Šimáček z Habrovan, včetně mramorování, za 90 zlatých (asi 85 tisíc Kč). Obdobně provedl mramorování křtitelnice za 15 zlatých.
- 1802 Z kostelního jmění byl pořízen malovaný Boží Hrob za 29 zlatých (asi 25 000 Kč).
- 1830 Starý dřevěný kůr byl rozebrán a vyzděn nový na náklad obce.
- 1831 Starobylý pozitiv varhan byl důkladně opraven a přistavěn pedálový rejstřík s pedálovou klávesnicí, vše na náklad obce.
- Poznámka: Štědrost obce měla svůj důvod. Obec si přivlastnila tři parcely kostelního lesa o výměře 4 jiter 753 sáhů (asi 2,6 ha) a 9 měřic kostelních polností. Jejich výnos byl určen na záchranné opravy kostela.
- 1832 Místní dobrodinec uhradil obnovu výmalby presbytáře a renovaci obrazu Navštívení Panny Marie na hlavním oltáři. Práce prováděl brněnský malíř Filip Bassler. (Obraz byl pravděpodobně vymalován úplně znovu v roce 1835.)
- 1833–35 byly provedeny celkové restaurátorské opravy všech tří oltářů. Polychromování provedl zmíněný F. Bassler. Pořízeny též oltářní svícny a další drobná vybavení.
- 1840 Provedena výmalba kostela z popudu starosty Jiřího Machače. Náklad byl uhrazen z větší části z darů farníků, zbytek hradila obec.
- Anna Demašová, obchodnice z Brna, zdejší rodačka, věnovala do kostela obraz sv. Josefa. Přispěla též na zakonpení dvou korouhví s obrazy sv. Josefa a sv. Martina.
- Po uvedeném roce po celá desetiletí kostel chátral.

STATISTICKÉ ŠETŘENÍ AGROCENZUS 2000

Od 1. září do 30. listopadu 2000 bude probíhat v České republice celostátní terénní zjišťování v rámci akce Agrocenzus 2000, organizované Českým statistickým úřadem. Toto zjišťování se vztahuje jednak na ekonomické subjekty – právnické osoby, jednak na samostatně hospodařící rolníky i fyzické osoby, které naplňují tzv. prahové hodnoty hospodaření, kterými jsou *1 hektar zemědělské půdy vlastní nebo pronajaté nebo 15 arů (1500 m²) intenzivních plodin (vinic, intenzivních sadů, venkovní zeleniny, květin) nebo 3 ary (300m²) skleníků a pařenišť nebo chov 1 ks skotu nebo 2 ks prasat nebo 4 ks ovcí a koz nebo 50 ks drůbeže nebo 100 ks králíků nebo kozešimových zvířat.*

PODĚKOVÁNÍ

Starosta obce a obecní zastupitelstvo děkují stárkům, stárkám a mládeži, která se zúčastnila příprav a průběhu tradičních hodových slavností. Poděkování patří také těm, kteří byli nápomocni při přípravě krojů, oblékání dětí a mládeže, přípravě zavádky a stavění máje. Všichni se tak zaslouhují o udržování tradic a kulturního dění v naší obci. Letošní hody jsme oslavili za vedení těchto stárků a stárek:

Jiří Stávek, Zdeňka Forejtníková
Leoš Pilař, Vendula Stávková
Radomír Oslzlý, Blanka Stávková
sklepníci: Jiří Sadílek, Zuzana Pilařová

POŽÁRNÍ PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY

Dle stávajících právních předpisů o Požární ochraně v působnosti obce jsou též zahrnuty požární preventivní prohlídky jak příslušenství domů, tak garáže a malé provozovny. Pro tento účel jsou obecním úřadem jmenovány kontrolní preventivní skupiny, které budou kontrolovat a zjišťovat stavy komínů, uskladnění tuhých paliv, tlakových lahví, kapalných paliv a pohonných hmot (40 l v garáži). Prosím tímto občany o spolupráci s kontrolní skupinou. Jedná se také o zmapování různých druhů topidel za účelem vypracování protipožárního zásahového plánu obce.

Malé provozovny a prostory k podnikání mají ještě další povinnosti, které budou kontrolovány preventistou obce, který byl pro tyto účely jmenován starostou obce a schválen obecním zastupitelstvem a správou okresního záchranného sboru. V těchto prostorách a provozovnách bude kontrolováno např.: požární-provozní kniha, požární poplachové směrnice, revize přenosných hasicích přístrojů, revize elektro a další dle charakteru výroby a služeb v podnikání. Tyto kontroly se provádějí v působnosti obce, tj. u všech objektů stojících v jejím katastru.

Případné nejasnosti ohledně kontrol a revizí či jiných věcí na úseku požární ochrany můžete písemně či ústně konzultovat s preventistou obce.

Děkujeme tímto za spolupráci na úseku požární ochrany. Chráníte tím majetek svůj i společný.

Martin Štancar, preventista obce

KOŘENOVÁ ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD

Názor občana

Němčičky si lidé z celého okolí spojují se sportovním areálem, který se má čím pochlubit: lyžařský vlek, bazén, ubytovna a hřiště, jehož povrch patří k nejlepším na okrese. Nedaleko areálu je rybníček s upraveným okolím: i ten vagón zapadl do krajiny, jakoby zde jezdil po desetiletí. K tomu patří radostné výkřiky dospělých i dětí, kteří tady chytli svůj první úlovek. Zdá se, jakoby zde bylo všechno v nejlepším pořádku. Ale zdání klame.

Stačí, když projedete autem od rybníčku po koupaliště. Zápach, který se ocitne ve vašem autě, větráte ještě pěkný kus cesty. A zkuste si tuto trasu projít pěšky. Z domácích každý ví, že původcem tohoto zápachu je naše přírodní kořenová čistírna.

Tento zápach je stínným doprovodem sportovního areálu. Může způsobit, že mnohý z rekreatantů si zvolí pro odpočívání raději jiné místo. V budoucnu by rekreace v Němčičkách mohla přinést více pracovních příležitosti i finančních prostředků.

Největším paradoxem je, že obyvatelé a subjekty sousedící s touto zapáchající čistírnou (nebo otevřeným septikem?) nejsou na toto zařízení připojeni, i když jim to bylo při podpisu o souhlasu s výstavbou ústně přislíbeno.

Názory na funkčnost čistírny se liší. Jedni vidí chybu ve špatném projektu a nedokonalém stavebním provedení, druzí v porušování zákona o vypouštění odpadních vod. Říká se, že stavební organizace nedodržela projekt. Kdo to kontroloval? Dodavatel dostal peníze za špatnou práci? Nebo byl projekt od samého počátku špatný? Tyto a další otázky zůstávají nezodpovězeny. Nevyplatilo by se při akcích takového rozsahu zaplatit oponenta, který by předem upozornil na nedostatky, případně by průběh stavby kontroloval?

Rozhodně si nemyslím, že stávající obecní zastupitelstvo problém neřeší, ale při stavu obecní pokladny je každá rada drahá. Nejlepším řešením by asi bylo bývalo, kdyby se toto zařízení budovalo ve větší vzdálenosti za obcí. V současné době se hovoří o rekonstrukci na stejném principu. Co když bude výsledek zase špatný? Odpověď je jednoduchá: Tato chyba by přišla draho nejen nás, ale i další generaci.

Radim Stávek

Vyjádření starosty obce

Stávající kanalizační síť byla v naší obci budována jako dešťová, která má sloužit pouze k odvádění dešťových srážek z obce a okolí.

Stavba původní kanalizace započala v dubnu 1929 a byla kolaudována v červnu 1933 nákladem 500 000 Kč tehdejší měny. Na své stáří je v lepším technickém stavu, než později dobudovávaná kanalizace, u které jsou problémy s těsněním a průsaky a naplavování hlíny do potrubí.

Na původní dešťovou kanalizaci nebylo povoleno napojovat hospodářské budovy a pouštět do ní odpad od hospodářských zvířat. To bylo přímo zakázáno. Během let, kdy došlo k modernizaci domácností (koupelny, pračky, splachovací WC místo suchých), jde vlastně do místní kanalizace všechno včetně odpadu od hospodářských zvířat.

Každá stavba se buduje na určitou kapacitu, obytné stavení na daný počet osob, čistírna odpadních vod na počet ekvivalentních obyvatel. Žádná čistírna (ať biologická nebo mechanická) nemůže pracovat dobře, když do ní bude přitékat nárazově velké znečištění. Týká se to vypouštění a čerpání do kanalizace:

- a) kalů z vinařské a podobné činnosti,
- b) odpadu od hospodářských zvířat (moč),
- c) tuků, chemikálií a dalších látek.

Tyto odpady do kanalizace nepatří a musí se likvidovat odděleně. Na čistírně se dostávají na kořenová pole, která odumírají, neplní svou funkci, nastává prohnívání a s ním spojený zápach. O tento zápach a špatnou funkci KČOV se rovným dílem podělíme my, občané Němčiček, když nedodržíme kanalizační řád a do místní kanalizace pouštíme co tam nepatří, dílem se na tom podílí projektant, který nenavrhl nejlepší řešení čistírny odpadních vod. Pokud se týká odpadu, který do kanalizace nepatří, je každý kdo jej produkuje podle zákona povinen tento odpad vyvážet na vlastní náklady. Toto se budeme muset naučit! Upozorňuji všechny majitele produkující tento odpad na následky, které mohou nastat. Při zjištění vniknutí nežádoucích látek do kanalizace bude uložena pokuta od 5000 Kč výše. Bude prováděno monitorování, tj. sledování kanalizačního systému kamerami, které zjistí také skutečný stav napojení domů do kanalizace a celkový stav kanalizace v naší obci.

Naše snaha bude dát čistírnu do řádného stavu, odstranit nežádoucí problémy, které způsobuje. Na odstranění těchto nedostatků bude nevyhnutelně třeba spolupráce většiny občanů. Proto žádám každého vlastníka a uživatele nemovitostí, ať přemýšlí, jak zabránit a co pro to udělat, aby do místní kanalizace nevnikaly odpady, které do ní nepatří. Pak by nesmrděla KČOV.

V roce 1999 nám nevyšla žádost spojená s dokumentací na získání finančních prostředků na „Intenzifikaci KČOV“. Letos se bude dělat projektová dokumentace na rekonstrukci KČOV a s tím bude probíhat vyřizování povolení. Znovu se budeme ucházet o získání finančních prostředků na uvedení čistírny do provozu, který by nezpůsoboval problémy, které nyní máme. Z obecních finančních prostředků se tato stavba uskutečnit nedá. Musíme se proto snažit získat prostředky (nebo alespoň část) na tuto stavbu ze státních nebo jiných zdrojů. Rozpočet na tuto stavbu v roce 1999 byl 5 600 000 Kč.

Potřebujeme udržovat a zlepšovat stav budov, cest, kanalizace a všeho, co je v majetku obce. To vše také stojí nemalé finanční prostředky.

Ludvík Hycl, starosta obce

OBCENÍ ZASTUPITELSTVO

projednávalo v uplynulém období mimo jiné tyto záležitosti:

7. února:

- Byl schválen vstup obce do sdružení obcí Hustopečska. Příspěvek za jednoho občana je 3,50 Kč.
- Byla podána informace o výběrovém řízení na výměnu oken v místní škole. Cena je asi 250 tisíc Kč.
- Bylo schváleno zapojení obce do Moravských vinařských stezek.
- Byla obnovena činnost pěveckého kroužku v obci.

17. dubna:

- Bylo schváleno převedení dotace ve výši 100 tisíc Kč TJ Sokol Němčičky, která byla poskytnuta OkÚ Břeclav na lyžařskou školu.
- Bylo schváleno poskytnutí půjčky 200 tisíc Kč pro TJ Sokol Němčičky na dobu jednoho roku na dokončení ubytovny.
- Bylo schváleno odvlhčení zdiva budovy místní školy v nákladu 70 tisíc Kč.

12. června:

- Byl projednán výběr firmy, která zpevní břehy záchytného rybníku KČOV. Vybrána byla firma STAFIKR Hustopeče s nabídkovou cenou 495 tisíc Kč.
- Bylo projednáno zpevnění veřejně komunikace v oblasti Haltýře. Práce provede firma STRABAG Hrušky za 60 tisíc Kč.

VZPOMÍNÁNÍ NA VZPOMÍNÁNÍ aneb SPOLUŽÁK TOMÁŠE MASARYKA

Naše vzpomínání začneme úryvkem z němčičské školní kroniky z roku 1930:
K narozeninám TGM byl odeslán dárek, a to selská světnička před 50 lety z Němčiček a album s blahopřáním tohoto obsahu:

*Milý pane presidente !
V sobotu 15. února byl krásný den. Ojíněné stromy připomínaly měsíc květen. Do naší třídy, na naše pozvání, vchází stařeček Stávek, Váš spolužák ze školy čejkovické. Bydlí v naší vesnici nedaleko školy na výměnku. Usedá na židli se slovy: "Co vám mám, milé děti, vykládat? To sú přece dlhýy leta, už si to všechno nepamatuju. No pamatuju si ešče, že jsem milistroval s panem presidentem panu Sátorovi. Pan Sátora nenáviděl pánů. A ve školy? Byla tam jedna světnice jak za starodávna bývalo. Rehtorem v ní byl pan Ludvik. Nás starší učil pan Bzeneckej na straně jedné a pan Sátora učil mladší na druhé straně. Potom se pan president odstěhoval do Čejče, kde se učil kovářem."*

Můžeme jako nejvyšší třída říci, že jste se dobře vyučil, neboť pod Vaším kladivem byly rozbity okovy staleté poroby a nám vyšlo krásné sluníčko svobody.

Stařeček Stávek, který přišel do školy vzpomínat na svého spolužáka z čejkovické školy, se jmenoval Bartoloměj Stávek: narodil se 24.8.1850 v Čejkovicích a zemřel 14.12.1934 v Němčičkách. Tento Bartoloměj Stávek byl dědečkem našeho občana Bartoloměje Stávka (nar. 11.5.1921), který dnes vzpomíná na někdejší vzpomínání svého stařečka takto:

Naši stařeček dycky spomínali, že s Tomáškem Masarykovým sedávali po dva roky v čejkovické škole v jedné lavici. Byli dobří kamarádi. Říkali si Tomášku a Bartošku. Když se rodina Masarykových z Čejkovic odstěhovala, jejich kamarádství skončilo.

Vnuk stařečka Stávka, Bartoloměj Kameník, teda můj bratranec, chodil na začátku třicátých roků do Gymnázia v Hustopečích. Byla to stejná budova, do které kdysi chodil Tomáš Masaryk. Když se řekne, že do gymnázia chodil, tak to znamená, že opravdu každé den šel z Němčiček do Hustopeč a pak zasej nazpátky pěšky. Jedna cesta je na osm kilometrů.

Tento Bartoloměj Kameník došel jednů v roku 1934 za našim stařečkem a přemluvil ich, aby spolem napsali dopis panovi prezidentovi. V něm mladej študent psal, že chodí do hustopečského gymnázia denně pěšky a že by si na cestu rád pořídil jízdní kolo. Je ale z jede nácti dětí, a proto mu rodiče na kolo nemožů peníze dat. V dopisi připomněl, že jeho stařeček sú bývalým spolužákem pana prezidenta a nakonec požádal o finanční pomoc k zakúpení kola. Na konci dopisu se podepsali aji naši stařeček. Tenkrát jim bylo 84 roků.

Za pět dní po odeslání dopisa stařeček umřeli. Pamatuju si, jak za mnů na dvůr došli stařenka a povdali se sepnutýma rukama: „Bartošku, stařeček umřeli. Proč enom s tým umíráním nepočkal. Včil nám prezident nepošle na to kolo.“ A já na to: „Ale stařenko, dyť pan prezident nevíjů, že stařeček umřeli.“ Stařence se tím ulevilo: „A máš pravdu. Dyť, kdo by mu to řekl!“

Ale za tři měsíce silně búchal na naše dveře pošťák z Pavlovic, jmenoval se Sirný. Já sem byl zrovna na dvoře, dyž mu šli stařenka otevřít a slyšel sem, jak pošťák říká: „Stařenko, už su moc roků pošťákem, ale eště žádnýmu sem od prezidenta peníze nedonesl. Až vám.“ Stařenka poukázku podepsali a po obědě utěkali ke Kamenikom s peněžama od prezidenta.

Druhé den šel mladej Kameník s peněžama v kapsi pěšky do Hustopeč a odpoledňa se už vrátil na novým kolí. Dalšího dňa došel bratranec za mnů a povdal, že když si to kolo kupoval, žádný peníze mu v obchodě nevrátili. Částka, kerů pan prezident poslal, byla na korunu zhodná s cenů kola.

Zaznamenal kronikář Jaroslav Slezák

JAKÉ BYLO TOTO JARO

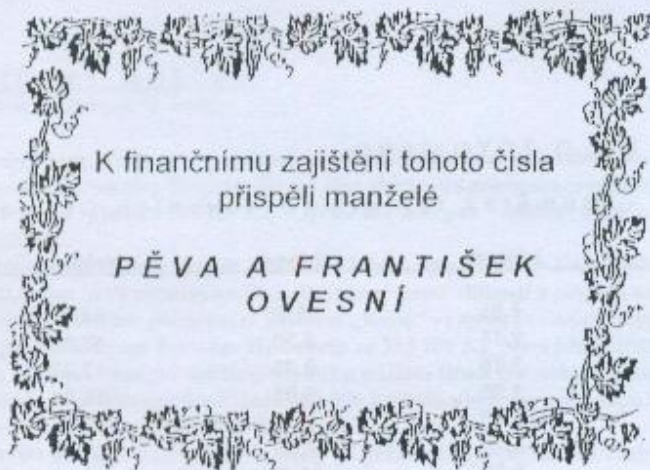
Průměrná teplota ve stupních Celsia

Rok	březen	duben	květen	JARO
1968	5,85	11,40	14,35	10,53
1969	2,15	9,90	17,00	9,68
1970	3,25	9,35	13,25	8,62
1971	1,95	9,95	16,60	9,50
1972	7,00	9,10	14,45	10,18
1973	5,25	7,55	13,90	8,90
1974	8,85	10,45	15,10	11,47
1975	6,30	9,45	16,65	10,80
1976	2,25	10,35	15,85	9,48
1977	8,30	8,45	15,20	10,65
1978	5,85	7,85	13,05	8,92
1979	5,60	8,05	14,55	9,40
1980	2,25	6,15	12,70	7,03
1981	6,90	8,50	15,10	10,17
1982	4,10	7,25	14,30	8,55
1983	4,90	10,85	15,50	10,42
1984	2,35	8,40	13,15	7,97
1985	2,20	8,45	14,85	8,50
1986	1,10	9,90	17,70	9,57
1987	0,15	10,00	12,85	7,67
1988	2,25	8,95	15,40	8,67
1989	5,80	9,85	13,85	9,83
1990	7,85	8,70	16,35	10,97
1991	6,40	8,90	11,25	8,85
1992	4,50	9,50	15,50	9,83
1993	2,75	10,35	17,10	10,10
1994	6,40	9,55	15,10	10,35
1995	3,30	9,50	14,05	8,95
1996	0,80	9,35	15,60	8,58
1997	4,50	6,60	15,70	8,93
1998	3,55	11,15	15,45	10,00
1999	6,30	11,26	15,67	11,08
2000	5,37	13,49	17,55	12,14

Čísla v tabulce udávají průměrné teploty jarních měsíců a celého jara naměřené v Němčičkách v letech 1968 až 2000.

Jak je z uvedeného přehledu patrné, bylo toto jaro se svými 12,14 st.C výrazně nejteplejší. Podle vídeňských meteorologů bylo jaro roku 2000 nejteplejší za posledních 200 let. Sami na sobě jsme měli možnost poznat jeho extrémy. K vytvoření lepší představy by nám více posloužil graf. Ten přineseme v příštím čísle.

—JaSi—

K finančnímu zajištění tohoto čísla
přispěli manželé

**PĚVA A FRANTIŠEK
OVESNÍ**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Doplnění údajů z minulého čísla:

Středoškolská studia v roce 1999 ukončil maturitní zkouškou
Radomír Oslzlý
na Středním odborném učilišti keramickém v Karlových Varech

Vysokoškolská studia:

Titul bakaláře získal

Jiří Godlewský
na Vysokém učení technickém v Brně

Titul magistra získala

Jana Bartošová
na Pedagogické fakultě MU v Brně

BLAHOPŘÁNÍ

starosty obce a zastupitelstva dnes náleží nejstaršímu občanu naší obce
panu Františku Hulatovi, č. 58

který se v tomto roce dožívá krásných 94 let. Pěkného kulatého výročí 90 let
dosahují letos také další němčičtí občané, a to

*pan Ervín Slezák, č. 102,
pan Vladislav Kopřiva č. 177,
paní Ludmila Hádlíková č. 130*